

I

(Legislativní akty)

SMĚRNICE

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2015/1794

ze dne 6. října 2015,

kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/94/ES, 2009/38/ES a 2002/14/ES a směrnice Rady 98/59/ES a 2001/23/ES, pokud jde o námořníky

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 153 odst. 2 písm. b) ve spojení s čl. 153 odst. 1 písm. b) a e) této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽²⁾,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Podle článku 153 Smlouvy o fungování Evropské unie mohou Evropský parlament a Rada řádným legislativním postupem směrnicemi stanovit minimální požadavky, které se uplatní postupně a jejichž cílem je zlepšování pracovních podmínek a informování pracovníků a konzultace s nimi. Tyto směrnice nesmějí působit nepřiměřené náklady ani vytvářet správní, finanční a právní překážky bránící zakládání a rozvoji malých a středních podniků, které jsou hnací silou udržitelného růstu a vytváření nových pracovních míst.
- (2) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/94/ES ⁽⁴⁾, 2009/38/ES ⁽⁵⁾ a 2002/14/ES ⁽⁶⁾ a směrnice Rady 98/59/ES ⁽⁷⁾ a 2001/23/ES ⁽⁸⁾ buď některé námořníky ze své oblasti působnosti vylučují, nebo členským státům toto vyloučení umožňují.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 226, 16.7.2014, s. 35.

⁽²⁾ Úř. věst. C 174, 7.6.2014, s. 50.

⁽³⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 8. července 2015 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 18. září 2015.

⁽⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/94/ES ze dne 22. října 2008 o ochraně zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele (Úř. věst. L 283, 28.10.2008, s. 36).

⁽⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/38/ES ze dne 6. května 2009 o zřízení evropské rady zaměstnanců nebo vytvoření postupu pro informování zaměstnanců a projednání se zaměstnanci v podnicích působících na úrovni Společenství a skupinách podniků působících na úrovni Společenství (Úř. věst. L 122, 16.5.2009, s. 28).

⁽⁶⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/14/ES ze dne 11. března 2002, kterou se stanoví obecný rámec pro informování zaměstnanců a projednávání se zaměstnanci v Evropském společenství (Úř. věst. L 80, 23.3.2002, s. 29).

⁽⁷⁾ Směrnice Rady 98/59/ES ze dne 20. července 1998 o sblížování právních předpisů členských států týkajících se hromadného propouštění (Úř. věst. L 225, 12.8.1998, s. 16).

⁽⁸⁾ Směrnice Rady 2001/23/ES ze dne 12. března 2001 o sblížování právních předpisů členských států týkajících se zachování práv zaměstnanců v případě převodů podniků, závodů nebo částí podniků nebo závodů (Úř. věst. L 82, 22.3.2001, s. 16).

- (3) Komise ve svém sdělení ze dne 21. ledna 2009 nazvaném „Strategické cíle a doporučení pro politiku EU v oblasti námořní dopravy do roku 2018“ zdůraznila význam zřízení integrovaného právního rámce za účelem posílení konkurenceschopnosti námořního odvětví.
- (4) Vyloučení nebo možnost vyloučení námořníků z působnosti uvedených směrnic jim může bránit v plném výkonu jejich práv na slušné a spravedlivé pracovní podmínky a na informování a projednávání, nebo plný výkon těchto práv omezit. Není-li toto vyloučení nebo jeho možnost odůvodněna objektivními důvody a s námořníky není zacházeno stejným způsobem, je třeba ustanovení umožňující takové vyloučení zrušit.
- (5) Současný právní stav, který je zčásti důsledkem zvláštních rysů námořnického povolání, vede k nerovnému zacházení s touž kategorií pracovníků ze strany různých členských států v závislosti na tom, zda uplatňují všeobecná a volitelná vyloučení, jež jim umožňují platné právní předpisy, či nikoliv. Značný počet členských států těchto volitelných vyloučení nevyužil nebo jich využil pouze v omezeném rozsahu.
- (6) Komise ve svém sdělení ze dne 10. října 2007 s názvem „Integrovaná námořní politika pro Evropskou unii“ uvedla, že tato politika je založena na jasném uznání toho, že všechny záležitosti týkající se evropských moří a oceánů jsou navzájem propojeny, a že mají-li politiky související s mořem dosáhnout kýžených výsledků, musí být vypracovávány ve vzájemném propojení. Rovněž vyzdvihuje potřebu zvýšit počet a kvalitu pracovních příležitostí v námořním odvětví pro občany Unie a význam zlepšení pracovních podmínek na palubě plavidel, mimo jiné investicemi do výzkumu, vzdělávání, odborné přípravy, zdraví a bezpečnosti.
- (7) Tato směrnice je v souladu se strategií Evropa 2020 a jejími cíli v oblasti zaměstnanosti a se strategií, kterou Komise stanovila ve svém sdělení ze dne 23. listopadu 2010 s názvem „Agenda pro nové dovednosti a pracovní místa: evropský příspěvek k plné zaměstnanosti“.
- (8) Tzv. modrá ekonomika se značnou měrou podílí na hospodářství Unie, pokud jde o pracovní místa a hrubou přidanou hodnotu.
- (9) V souladu s čl. 154 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie konzultovala Komise se sociálními partnery na úrovni Unie otázku možného zaměření akce Unie v této oblasti.
- (10) Sociální partneři v námořním odvětví v rámci svého sociálního dialogu dosáhli společné dohody, která je pro tuto směrnici velmi důležitá. V této společné dohodě se podařilo nalézt vhodnou rovnováhu mezi potřebou zlepšit pracovní podmínky námořníků a potřebou přihlížet ke zvláštním rysům tohoto odvětví.
- (11) Vzhledem ke zvláštní povaze námořního odvětví, a zejména ke zvláštním pracovním podmínkám pracovníků, na něž se vztahují vyloučení, která tato směrnice ruší, je nezbytné přizpůsobit některá ustanovení směrnic pozměněných touto směrnicí zvláštním rysům tohoto odvětví.
- (12) S ohledem na technologický vývoj posledních let, zejména pokud jde o komunikační technologie, by požadavky týkající se informování a projednávání měly být aktualizovány a měly by být uplatňovány co nejvhodněji, včetně využitím nových technologií dálkové komunikace, zvýšením dostupnosti internetu a zajištěním jeho rozumného využití na palubě plavidel, s cílem zlepšit provádění této směrnice.
- (13) Práva námořníků, na něž se vztahuje tato směrnice a jež členské státy udělily ve vnitrostátních právních předpisech, kterými provádějí směrnice 2008/94/ES, 2009/38/ES, 2002/14/ES, 98/59/ES a 2001/23/ES, by neměla být dotčena. Provádění této směrnice by nemělo sloužit k ospravedlnění jakéhokoli zhoršení stavu, který v členských státech existuje ke dni vstupu této směrnice v platnost.
- (14) Cílem Úmluvy Mezinárodní organizace práce o práci na moři z roku 2006 je dosáhnout důstojných pracovních a životních podmínek pro námořníky stanovením zdravotních a bezpečnostních norem a spravedlivých podmínek pro zaměstnání a odbornou přípravu a současně zajistit spravedlivou hospodářskou soutěž pro vlastníky lodí prostřednictvím celosvětového uplatňování uvedené úmluvy, jakož i zaručit rovné podmínky na

mezinárodní úrovni, pokud jde o některá, nikoliv však všechna práva zaměstnanců, bez ohledu na státní příslušnost nebo stát vlajky plavidla. Uvedená úmluva, směrnice Rady 2009/13/ES ⁽¹⁾ a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/16/ES ⁽²⁾ a 2013/54/EU ⁽³⁾ stanoví práva námořníků na důstojné pracovní podmínky v široké škále oblastí, stanoví soudržná práva a ochranu při práci námořníků a přispívají k rovným podmínkám, a to i uvnitř Unie.

- (15) Unie by měla usilovat o zlepšení pracovních a životních podmínek na palubách lodí a využívat potenciálu inovací k zatraktivnění námořního odvětví pro námořníky z Unie, včetně mladých pracovníků.
- (16) Jelikož cíle této směrnice, totiž zlepšení pracovních podmínek námořníků a jejich informování a projednávání s nimi, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jej, z důvodu rozsahu a účinků akce, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou proporcionality stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.
- (17) Tato směrnice ctí základní práva a dodržuje zásady uznávané Listinou základních práv Evropské unie, zejména pak právo na slušné a spravedlivé pracovní podmínky a na informování a projednávání v podniku. Tato směrnice by měla být provedena v souladu s těmito právy a zásadami.
- (18) Směrnice 2008/94/ES, 2009/38/ES, 2002/14/ES, 98/59/ES a 2001/23/ES by proto měly být odpovídajícím způsobem změněny,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Změny směrnice 2008/94/ES

V článku 1 směrnice 2008/94/ES se odstavec 3 nahrazuje tímto:

„3. Členské státy mohou, pokud je tak již v jejich vnitrostátních právních předpisech stanoveno, i nadále vyloučit z oblasti působnosti této směrnice zaměstnance v domácnosti zaměstnané fyzickou osobou.“

Článek 2

Změny směrnice 2009/38/ES

Směrnice 2009/38/ES se mění takto:

- 1) V článku 1 se zrušuje odstavec 7.
- 2) V čl. 10 odst. 3 se doplňují nové pododstavce, které znějí:

„Člen zvláštního vyjednávacího výboru nebo evropské rady zaměstnanců nebo náhradník tohoto člena, který je členem posádky námořního plavidla, je oprávněn účastnit se schůze zvláštního vyjednávacího výboru nebo evropské rady zaměstnanců nebo všech dalších schůzí pořádaných podle postupů stanovených v čl. 6 odst. 3, není-li v době konání dané schůze na moři nebo v přístavu země jiné než země, v níž má dopravní společnost své sídlo.

⁽¹⁾ Směrnice Rady 2009/13/ES ze dne 16. února 2009, kterou se provádí dohoda k Úmluvě o práci na moři z roku 2006 uzavřená Svazem provozovatelů námořních plavidel Evropského společenství (ECSA) a Evropskou federací pracovníků v dopravě (ETF) a kterou se mění směrnice 1999/63/ES (Úř. věst. L 124, 20.5.2009, s. 30).

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/16/ES ze dne 23. dubna 2009 o státní přístavní inspekci (Úř. věst. L 131, 28.5.2009, s. 57).

⁽³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/54/EU ze dne 20. listopadu 2013 o některých povinnostech států vlajky ohledně souladu s Úmluvou o práci na moři z roku 2006 a jejího prosazování (Úř. věst. L 329, 10.12.2013, s. 1).

Schůze se pokud možno pořádají tak, aby byla usnadněna účast členů nebo jejich náhradníků, kteří jsou členy posádek námořních plavidel.

V případech, kdy se člen zvláštního vyjednávacího výboru nebo evropské rady zaměstnanců nebo náhradník tohoto člena, jenž je členem posádky námořního plavidla, nemůže schůze zúčastnit, musí být zvážena možnost případného využití nových informačních a komunikačních technologií.“

Článek 3

Změna směrnice 2002/14/ES

V článku 3 směrnice 2002/14/ES se zrušuje odstavec 3.

Článek 4

Změny směrnice 98/59/ES

Směrnice 98/59/ES se mění takto:

- 1) V čl. 1 odst. 2 se zrušuje písmeno c).
- 2) V čl. 3 odst. 1 se za druhý pododstavec vkládá nový pododstavec, který zní:

„Jestliže se návrh na hromadné propouštění týká členů posádky námořního plavidla, oznámí zaměstnavatel tuto skutečnost příslušnému orgánu státu, pod jehož vlajkou plavidlo pluje.“

Článek 5

Změna směrnice 2001/23/ES

V článku 1 směrnice 2001/23/ES se odstavec 3 nahrazuje tímto:

„3. Tato směrnice se vztahuje na převod námořního plavidla, které je součástí převodu podniku, závodu nebo části podniku nebo závodu ve smyslu odstavců 1 a 2, jestliže se nabyvatel nachází nebo převedený podnik, závod nebo část podniku nebo závodu zůstává v oblasti územní působnosti Smlouvy.

Tato směrnice se nepoužije, je-li předmětem převodu výhradně jedno nebo více námořních plavidel.“

Článek 6

Úroveň ochrany

Provádění této směrnice nesmí být za žádných okolností důvodem ke snížení obecné úrovně ochrany osob, na něž se tato směrnice vztahuje, kterou členské státy již poskytují v oblastech působnosti směrnic 2008/94/ES, 2009/38/ES, 2002/14/ES, 98/59/ES a 2001/23/ES.

Článek 7

Podávání zpráv Komisí

Komise po konzultaci s členskými státy a sociálními partnery na úrovni Unie předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o provádění a uplatňování článků 4 a 5 do 10. října 2019.

*Článek 8***Provedení**

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 10. října 2017. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

*Článek 9***Vstup v platnost**

Tato směrnice vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

*Článek 10***Určení**

Tato směrnice je určena členskými státy.

Ve Štrasburku dne 6. října 2015.

Za Evropský parlament
předseda
M. SCHULZ

Za Radu
předseda
N. SCHMIT
